

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 6 / SVIBANJ 2015.

ORaH
ODRŽIVI RAZVOJ HRVATSKE

Reci NE nafti u Jadranu, reci DA održivom razvoju!

**Prvi regionalni info ured
zastupnika otvoren u Zadru**

15. svibnja

OKRUGLI STOL u Zagrebu:

**Ulaganje u održivu
budućnost**

U ovom broju:

**Nema bogate Hrvatske bez
bogatog hrvatskog seljaka**

**Škrlec poručio Junckeru:
"Nemamo budućnost bez
zelenih poslova"**

**Šume - korijenje održivog
razvoja**

**Vrijeme za hrvatsku plovidbu
inovativnim vodama**

Riječ zastupnika

Drage čitateljice i čitatelji,

donosimo vam šesti broj Zelenog lista s kojim ujedno najavljujemo i 22. Vijeće Europske stranke zelenih koje će se od 15. do 17. svibnja po prvi puta održati u Zagrebu. Ovaj događaj predstavlja jedan od najvećih političkih skupova ikad održanih u Hrvatskoj te sam iznimno ponosan što kao zastupnik ORaH-a u Europskom parlamentu mogu biti njegov domaćin. Podrškom građana zele-

nim politikama, Hrvatska je prepoznata i u europskom kontekstu stoga je odlučeno ovu važnu konferenciju prirediti u najmlađoj državi članici. Pored redovnih aktivnosti cilj je skupa poslati jasnu poruku kako klimatske promjene ne poznaju granice, a njihov se štetni učinak može odraziti direktno na svakog pojedinog građanina. Javnost također mora shvatiti kako pristup borbi protiv klimatskih promjena ne uključuje više samo aktivistički angažman zastupanja zaštite okoliša prilikom štetnih odluka javnih vlasti ili investitora, već sadržava cjeloviti koncept održivog razvoja koji istovremeno doprinosi dekarbonizaciji društva i otvaranju novih, kvalitetnih, zelenih radnih mjesta u lokalnim sredinama. Takav koncept počiva na realnoj i zdravoj ekonomiji u kojoj građani stoje ispred financijskih interesa tržišta. Posljednje najave međunarodnih institucija o konačnom izlasku Hrvatske iz dugogodišnje recesije s pozitivnom stopom rasta BDP-a od 0,2%, iako obično uvijek s viškom opti-

mizma, nisu dovoljne za smanjenje nezaposlenosti, a niti mogu biti realne s obzirom da u Hrvatskoj nisu poduzete ozbiljne strukturne reforme i promjene načina upravljanja. Moj je odgovor kao i uvijek model cirkularne ekonomije koji primjenom inovacija i eko dizajna pametno upravlja resursima. Upravo zato ususret 22. Vijeću Europske stranke zelenih, u suradnji s grupacijom Zelenih/ESS-a organiziram 15. svibnja okrugli stol za sve zainteresirane građane pod nazivom „Ulaganje u održivu budućnost: Aktivno uključivanje hrvatskog društva u borbu protiv klimatskih promjena i zaštitu okoliša“ na kojem u razgovoru sa stručnjacima možete saznati odgovore na pitanja kako ostvariti energetska tranziciju, doprinijeti borbi protiv klimatskih promjena i zaštitu okoliša te pritom otvoriti nova, zelena radna mjesta. Svi ste pozvani!

S poštovanjem,

Davor Škrlec

Klub zastupnika Zelenih/Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu

Član

ENVI Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

D-CA Izaslanstvo za odnose s Kanadom

Zamjenik

TRAN Odbor za promet i turizam

REGI Odbor za regionalni razvoj

D-TR Izaslanstvo u Zajedničkom parlamentarnom odboru EU-a i Turske

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec

Uredništvo: Alan Kečkeš, Tanja Poša, Uroš Valentino Saraja, Nataša Vistrička, Goran Zboril

Suradnici u ovom broju: Zvonimir Zvonar

Izdavač: Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca

Ulica Klementa Crnčića 18, 10 000 Zagreb

tel.: +385 1 233 85 67

ISSN 1849-6059

KONTAKTIRAJTE NAS! www.davor-skrlec.eu

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourgu:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

RECI NE NAFTI U JADRANU RECI DA ODRŽIVOM RAZVOJU

Potpisi peticiju

reci ne!

“**Reci NE nafti u Jadranu, reci DA održivom razvoju**” je ORaH-ova kampanja protiv eksploatacije nafte u Jadranu. Zašto? Zato jer su nam se javile mnogobrojne nestranačke osobe tražeći od nas podršku kako bi svi zajedno poduzeli nešto i spasili naš plavi Jadran. Radi se o ljudima raznovrsnih profila: od ljudi koji na Jadranu i u Hrvatskoj žive ili ljetuju, radnika koji na naftnim platformama svakodnevno rade diljem svijeta i svjedoci su štetnosti takvih

eksploatacija, do raznih poznatih i javnih osoba koji su htjeli podržati ovu kampanju i dati glas ZA Jadran.

Cilj kampanje je podići razinu informiranosti hrvatske javnosti o ovom iznimno važnom projektu Vlade RH.

Kampanja se vodi na više razina: na društvenim mrežama - **Facebook, Twitter, YouTube** i službenoj stranici ORaH-a gdje e redovito objavljuju vijesti i korisne informacije te video

izjave podrške **javnih osoba**. Snimljen je i edukativni videouradak kampanje, čiji je scenarist i redatelj Daniel Kušan.

ORaH-ovu kampanju “Reci NE nafti u Jadranu, reci DA održivom razvoju” podržale su mnoge poznate osobe, poput Judite Franković, Davora Gobca, Igora Mešina, Gorana Navojca te mnogi drugi. Pratite nas i Vi na ovom web prostoru i na društvenim mrežama, saznajte iz dana u dan tko nam se priključuje i time i podržite našu akciju!

PRIKLJUČI SE!

Pozivamo te da se priključiš našoj kampanji, da nas kontaktiraš, šalješ svoje video uratke i fotografije na temu “**Zašto želim spasiti Jadran?**”...fotografije vas samih sa vašim izjavama. Sve materijale i razmišljanja možeš poslati na službeni mail: kampanja.jadran@orah.hr

Potruditi ćemo se objaviti najbolje uratke i dati vidljivost vašem glasu ZA Jadran!

Hvala Vam unaprijed na Vašoj podršci!

Vaš **ORaH**

Prvi regionalni info ured zastupnika u Zadru

Zastupnik ORaH-a Davor Škrlec otvorio je u nedjelju, 26. travnja, prvi regionalni info ured u Zadru u prizemlju starog dijela City Galerije na Relji. Ovaj prostor omogućit će građankama i građanima Zadra da stupe u kontakt s ORaH-ovim zastupnikom, postavljaju pitanja i informiraju se o njegovim aktivnostima i radu u Europskom parlamentu.

Zastupnik Škrlec istaknuo je kako je ovo ujedno i početak osnivanja nacionalne mreže kontakt ureda diljem Hrvatske koji će služiti za informiranje, razmjenu mišljenja i savjeta s cjelokupnom zainteresiranom javnosti. Nakon Zadra, otvaranje još jednog regionalnog info ureda uskoro se može očekivati i u Osijeku.

“Ovaj ured je otvoren u Zadru zbog toga što sam kao zastupnik u Europskom parlamentu prepoznao važnost regionalnog razvoja i Grada Zadra koji je u tom smislu zapostavljen, a ima zaleđe u tradicionalnoj poljoprivrednoj proizvodnji hrane, predstavlja kulturni, sveučilišni i turistički centar te je važno prometno središte. Upravo kroz rad u odborima u Europskom parlamentu čiji sam član, promoviram održivi turizam, održivi transport i održivu poljoprivredu što je ujedno i temelj gospodarske djelatnosti Zadra i Zadarske županije.” – rekao je Škrlec.

Otvorenju su prisustvovali predsjednica stranke Mirela Holy, potpredsjednica Božana Zadro, glavni tajnik Hrvoje Horvat te članovi zadarske gradske organizacije ORaH-a.

“Kroz rad u odborima u Europskom parlamentu čiji sam član, promoviram **održivi turizam, održivi transport i održivu poljoprivredu** što je ujedno i temelj gospodarske djelatnosti Zadra i Zadarske županije.”

ODRŽAN PRVI HRVATSKI RURALNI PARLAMENT U BELOM MANASTIRU

Nema bogate Hrvatske bez bogatog hrvatskog seljaka

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec sudjelovao je u radu prvog Hrvatskog ruralnog parlamenta koji se održao od 16. do 18. travnja u Belom Manastiru. Ovaj događaj okupio je sve relevantne predstavnike u sektoru ruralnog razvoja.

Zastupnik ORaH-a smatra kako postoji **puno uzroka lošeg stanja u poljoprivredi**; od nedostatka sustavne strategije i ciljeva, neplanskog, nesustavnog i pogrešnog raspolaganja nacionalnim resursima do političkih struktura koje nisu radile u javnom interesu, klijentelizma, korupcije, zlouporaba te pogrešne i vrlo štetne politike poticaja. Predviđeni način raspodjele financijskih sredstava iz EU fondova usmjeren na direktne potpore ne ulijeva nadu da ćemo ih pametno iskoristiti.

Hrvatska treba slijediti javne politike EU-a koje potiču udruživanje i zadrugarstvo. Udruženje *Cooperatives Europe* okuplja i predstavlja 160 tisuća zadruga iz cijele Europe. Impresivan je podatak da europske zadruge zapošljavaju 5,4 milijuna ljudi, imaju 123 milijuna članova. Udruženje *Cooperatives Europe* je aktivan član grupe za društvenu ekonomiju pri Europskom parlamentu i neosporna je činjenica da zadrugarstvo ima ogroman potencijal za razvoj i jačanje europske ekonomije.

“Na regionalnoj razini, u skladu s prirodnim obilježjima, potencijalom resursa i tradicijom, ORaH zastupa osnivanje tzv. ‘zadružnih inkubatora’ čija je svrha postavljanje i pokretanje proizvođačke djelatnosti u skladu s interesom proizvođača na određenom području. Cilj koji se jačanjem zadrugarstva, poljoprivrednim i **poljoprivredno energet-**

skim zadrugama želi postići jest fokusiranost na realnu ekonomiju koja zadovoljava potrebe i težnje ljudi, a ne financijskog tržišta. To je drugačija, otporna i inovativna ekonomija u kojoj različiti poslovni modeli mogu biti uspješni.” – rekao je Škrlec.

Zadržati mlade ljude u ruralnom prostoru, omogućiti im kvalitetan život i posao treba biti nacionalni prioritet Hrvatske, a u drugoj fazi vratiti u ruralni prostor sve one koji su ga zbog loše politike morali napustiti, smatra zastupnik Škrlec. Ruralni razvoj ima ogroman potencijal i upravo to treba biti strateški projekt hrvatske države jer savjesno postupanje i mudra ulaganja mogu pružiti relativno brze i snažne gospodarske, socijalne i ukupne strukturne učinke i dugoročnu stabilnost

društva. “Bez promjena u hrvatskoj politici prema poljoprivredi i ruralnom razvoju nećemo dobro iskoristiti sredstva iz EU fondova koja su namijenjena za ruralni i regionalni razvoj. U svojoj poljoprivrednoj politici ORaH se zalaže između ostalog za nekoliko važnih mjera koje se u Hrvatskoj moraju provesti: uvesti porezne olakšice za proizvođače, **smanjiti PDV na hranu i ukinuti PDV na ekološki proizvedenu hranu**, osnovati agro banku, ukloniti nepotrebne propise i ograničenja za male proizvođače, ulagati u cjeloživotno obrazovanje poljoprivrednika, pomagati mlade poljoprivrednike i omogućiti alternativne prodajne kanale poput seljačkih tržnica i zelenih kioska koji će malim proizvođačima napraviti pristup tržištu.” – zaključio je Škrlec.

Škrlec poručio Junckeru: “Nemamo budućnost bez zelenih poslova”

6. svibnja 2015. u Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane glasovalo na temu “Inicijativa za zeleno zapošljavanje: korištenje potencijala zelene ekonomije u stvaranju poslova”. Ovim izvješćem Europski parlament kao “najzelenija” institucija Unije upozorava Junckerovu Komisiju na važnost stvaranja dugoročno održivih poslova. Zelena ekonomija treba biti novi i jedini pravi smjer ka razvoju gospodarstva Europske unije.

“Kao izvjestitelj u sjeni Kluba zastupnika Zeleni/ESS za mišljenje Odbora za okoliš na navedeno izvješće izuzetno sam ponosan na činjenicu što su svi amandmani koje sam predložio uspješno uključeni u konačni tekst. Posebno sam inzistirao na

potrebi za zelenom tranzicijom naše ekonomije kako bismo stvorili lokalne poslove koje nije moguće dislocirati. Tranzicija bi također omogućila restrukturiranje postojećih poslova na principima održivog razvoja i zelene ekonomije”, kazao je Škrlec.

ORaH-ov zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec naglasio je nužnost cjelovitog pristupa problemu gospodarenja otpadom i važnost što ranijeg povratka na dnevni red europskih institucija Paketa cirkularne ekonomije koji ima za cilj učinkovitije iskorištavanje oskudnih resursa. Hrvatska mora prepoznati svoj vlastiti potencijal za zelenu tranziciju i konačno stvoriti održive i kvalitetne pret-

postavke za obrat na obnovljive izvore energije.

“Ponosan sam na hrvatski ruralni krajolik u kojem leži velika prilika za zelene poslove, a time i gospodarski rast. Poljoprivredno-energetske zadruge rješenje su za osiguravanje egzistencije hrvatskog sela i seljaka! Pored toga, te zadruge osigurat će energetske sigurnost i neovisnost Hrvatske. Imamo sve predispozicije za uspjeh, no vrijeme je da počnemo ozbiljno kovati svoju vlastitu održivu budućnost”, zaključio je Škrlec.

Stvaranje sinergija između europskih investicijskih fondova najbolji je put za ostvarivanje naglašenih ideja i koncepata održivosti.

Šume - korijenje održivog razvoja

Raznovrsno bogatstvo šuma koje smo naslijedili neka bude zalag održive budućnosti kojeg jedino zajedničkim naporima možemo ostvariti u Hrvatskoj.

Na glasovanju, 28. travnja, tijekom plenarne sjednice u Strasbourgu više od 80 posto zastupnika u Europskom parlamentu podržalo je usvajanje izvješća o novom okviru za šumarsku strategiju u nadležnosti Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj.

Učinkovit europski pristup upravljanju šumama prijeko je potreban kako bi se na održiv i kompetentan način suočili s trenutnim izazovima i potencijalnim prijetnjama koji ne poznaju granice. Različito poimanje šuma u pojedinim državama članicama pokazalo se kao dodatna otežavajuća okolnost pri usuglašavanju stavova političkih grupacija u Europskom parlamentu.

“Skandinavski lobi tendenciozno je zagovarao industrijski pristup upravljanju šumama koji zanemaruje bioraznolikost i njezine pozitivne učinke na okoliš. Osobno sam ponosan što Hrvatska slovi kao država s visokom bioraznolikošću u svojim šumama. Kako bismo očuvali ovaj zavidni trend ključno je daljnje ustrajati u obrazovanje i kompetencije djelatnika u Hrvatskim šumama.” – kaže Škrlec.

Kao izvjestitelj u sjeni za mišljenje Odbora za okoliš na navedeno izvješće, zastupnik Škrlec posebno se zalagao za multifunkcijsku ulogu šuma u sprječavanju erozije tla, pročišćavanju i zadržavanju vode, prevenciji poplava itd.

Postigao je usvajanje europskog pristupa za borbu protiv bolesti, štetnika i nametnika koji ozbiljno pogađaju europske šume, a predstavljaju poseban izazov manjim državama članicama poput Hrvatske koja se trenutno suočava s nestankom vrsta poput brijesta, kestena ili jasena.

“Građani i građanke Hrvatske stoljećima žive u simbiozi sa šumama te je potrebno održati taj odnos na principima održivog razvoja. Raznovrsno bogatstvo šuma koje smo naslijedili neka bude zalag održive budućnosti kojeg jedino zajedničkim naporima možemo ostvariti u Hrvatskoj.” – zaključio je Škrlec.

Vrijeme za hrvatsku plovidbu inovativnim vodama

Štetne emisije bilježe konstantan porast te je nužno ponuditi rješenja koja će dosegnuti visoke standarde učinkovitosti.

Izvješće o emisijama ugljičnog dioksida iz pomorskog sektora usvojeno je 28. travnja na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta u Strasbourgu. Pomorski promet predstavlja jedini sektor koji nije uključen u obveze smanjenja stakleničkih plinova na razini Europske unije. Cilj navedene Uredbe je pružiti okvir za sustav za praćenje, izvještavanje i provjeru emisija CO₂ i drugih plinova koje ispuštaju brodovi s masom većom od 5 000 bruto tona. Trenutni nedostatak praćenja i izvješćivanja onemogućava jasan i precizan pregled stanja emisija u pomorskom prometu kako bi se iste smanjile.

“Usvojenom Uredbom Komisija otvara nove mogućnosti u

sektoru brodogradnje. Inovacije i eko-obnova postojećih brodova pružaju veliku priliku i hrvatskim brodogradilištima. Hrvatski brodograditelji moraju prepoznati potencijal nove europske potražnje kako bi inovativnim rješenjima stvorili dugoročno unosne poslove, a time i osigurali sigurna i kvalitetna radna mjesta.” - kaže Škrlec.

Emisije stakleničkih plinova iz pomorskog prometa na razini Europske unije iznosi 4 posto ukupnih emisija. Zabrinjavajući je podatak kako emisije bilježe konstantan porast te je nužno ponuditi rješenja koja će dosegnuti visoke standarde učinkovitosti. Zahvaljujući ovom okviru očekuje se sma-

njenje emisija od 2 posto i smanjenje troškova od 1,2 milijarde eura do 2030. zbog smanjenja potrošnje goriva.

“Veliki broj hrvatske putničke i trgovačke flote brodova zahvatit će novouspostavljeni okvir mjerenja. Trajekti poput Marka Pola i Petra Hektorovića pokazat će se stoga kao neučinkoviti u pogledu potrošnje goriva i emisija stakleničkih plinova. Uspjeh hrvatske brodogradnje bila bi primjena uspješnih zelenih inovacija u spomenutim vrstama brodova. Hrvatska ima dugu tradiciju brodogradnje, ali i snažnu orijentiranost ka novim suvremenim rješenjima. Za bolju budućnost Europe moramo zaploviti hrvatskim inovativnim vodama.”

Hrvatska kasni u povlačenju EU novca za ribarstvo

Hrvatska kasni u potpisivanju Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo, a time ugrožava održivi razvoj naših otoka i priobalnog područja.

“Nažalost, Hrvatska spada u države članice EU-a čiji Operativni program za pomorstvo i ribarstvo još uvijek nije prihvaćen, upozorili su nas predstavnici Komisije na sastanku Međuskupine za mora, rijeke, otoke i priobalna područja”, poručuje ORaH-ov zastupnik Davor Škrlec.

Kao član Međuskupine za mora, rijeke, otoke i priobalna područja, zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec sudjelovao je 12. svibnja na konferenciji na kojoj je prisustvovao povjerenik za zaštitu okoliša, pomorska pitanja i ribarstvo Karmenu Vella. Glavna tema konferencije je bila kako osnažiti pomorsku politiku Europske unije i omogućiti razvoj plave ekonomije.

“Iz Europske komisije su nas danas upozorili da se apelira na državna tijela kako bi se što prije počeli koristiti EU fondovi koji su nam na raspolaganju. Hrvatska kasni u potpisivanju Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo, a time ugrožava održivi razvoj naših otoka i priobalnog područja. Kasnimo u tome da iskoristimo novac iz europskih fondova, zajedno sa sredstvima iz Europske investicijske banke i privatnim kapitalom za razvoj

plave ekonomije koja je prvenstveno namijenjena razvoju lokalnih zajednica, zapošljavanju mladih i stvaranju novih usluga i proizvoda.” – kaže Škrlec.

Zastupnik ORaH-a slaže se s povjerenikom Vellom kako se okoliš i ekonomija moraju promatrati zajedno, pogotovo kada je u pitanju korištenje mora kao prirodnog resursa, što je i temelj plave ekonomije i održivog plavog rasta.

“Hrvatski Jadran je prirodni kapital kojega možemo iskoristiti za pametan i održivi razvoj otoka i priobalnog područja. Naša nafta se skriva u našem prirodnom kapitalu. Hrvatska može postati mala Norveška pametnim korištenjem europskih fondova i uz pomoć inovativnih tehnologija svoj prirodni kapital Jadranskog mora iskoristi

za proizvodnju energije i hrane. Na raspolaganju su nam programi poput Obzora 2020. koje možemo iskoristiti upravo za razvoj ovih novih tehnologija u sinergiji sa strukturnim fondovima te Fondom za pomorstvo i ribarstvo.

Primjerice, uzgoj algi koje mogu poslužiti za proizvodnju goriva te ljudsku i životinjsku prehranu. Osim toga, postoje i primjeri kako jednom prostoru omogućiti multifunkcionalnu namjenu. Na plutajućim platformama, osim što su instalirani obnovljivi izvori energije – vjetroelektrana ili solarna elektrana, mogu se nalaziti i bazeni za uzgoj ribe. Osim što bi od toga profitirala domaća brodogradilišta, proizvedena energija isporučivala bi se na najbliži otok i imali bi proizvodnju hrane.” – kaže Škrlec.

POSJET SLAVONIJI I BARANJI

Zadržimo mlade u ruralnom prostoru!

PRVI HRVATSKI RURALNI PARLAMENT

16. travnja - Sudjelovao sam u radu prvog Hrvatskog ruralnog parlamenta u Belom Manastiru na temu razvoja ruralne Hrvatske u programskom razdoblju 2014. - 2020. Najvažnije pitanje bilo je kako zadržati mlade u ruralnom prostoru.

KOPAČKI RIT

17. travnja - Tijekom svog posjeta Baranji, s članovima Istočne regije ORaH-a posjetio sam park prirode Kopački rit. U razgovoru s ravnateljem parka Damirom Opačićem doznao sam kako je samo pet posto stanovnika Osijeka posjetilo unutrašnjost rezervata. Ova rijetka prirodna ljepota stanište je mnogobrojnih biljnih i životinjskih vrsta te isključivo ovisi o prirodnom plavljenju Dunava i Drave. Upravo zbog toga moramo u potpunosti očuvati ovaj prirodni fenomen od međunarodne važnosti koji je ujedno i dio EU mreže Natura 2000.

CENTAR ZA AUTIZAM

17. travnja - U Osijeku sam se susreo s predstavnicima udruge obitelji djece s autizmom "DAR" kako bi svojim potpisom podržao izgradnju regionalnog Centra za autizam u Slavoniji i Baranji.

TRIBINA S GRAĐANIMA

Na tribini s građanima koju je organizirala gradska organizacija ORaH-a u Osijeku, govorio sam o Zelenoj kohezijskoj politici i prilikama za razvoj održivih projekata.

18. travnja - U svom posjetu Vukovaru susreo sam se s članovima gradske organizacije ORaH-a u njihovom novootvorenom stranačkom prostoru koji služi i kao info ured za građane.

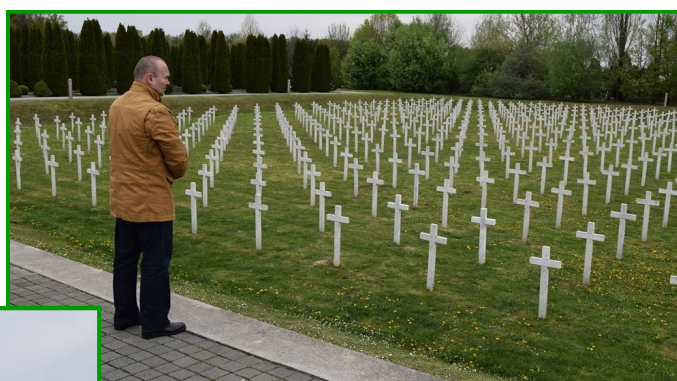

POSJET VUKOVARU

ZA ČISTIJI OKOLIŠ!

Povodom obilježavanja Dana planeta Zemlje, 22. travnja, u samom središtu Vukovara posjetio sam park-šumu Adica i sudjelovao u akciji čišćenja okoliša.

POSJET SPOMEN PODRUČJU OVČARA

Vukovarska žrtva svima nam je trajni podsjetnik na univerzalnu vrijednost mira i tolerancije. Posjetom spomen obilježjima odao sam počast vječnoj težnji čovječanstva, slobodi.

POSJET TORDINCIMA

18. travnja - Tijekom svog posjeta Slavoniji svratio sam na šokačko imanje Acin Salaš u Tordincima gdje sve miriše na tradiciju, a potom sam obišao farmu krava i bioplinsko postrojenje koje služi kao pravi primjer održivog projekta. Pametnim korištenjem resursa moguće je smanjiti troškove proizvodnje, potaknuti konkurentnost i čuvati okoliš. Mladi poduzetnici detaljno su mi predstavili cijeli postupak proizvodnje bioplina.

Regionalnom suradnjom možemo se boriti protiv klimatskih promjena

Potrebno je mijenjati politiku prema klimatskim promjenama koja bi išla u korist smanjenja emisija i podigla regionalnu suradnju na jednu višu razinu, ključna je poruka zelenih stranaka u regiji.

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec prisustvovao je 20. travnja na javnoj raspravi Odbora za zaštitu okoliša Narodne skupštine Republike Srbije u Beogradu o izazovima, mogućnostima i odgovorima na klimatske promjene u Srbiji i Europskoj uniji, na poziv zastupnika Zelenih Srbije u Narodnoj skupštini, Ivana Karića.

Sve države u regiji moraju imati na umu kako obvezujući ciljevi koje je Europska unija zacrtala do 2020. godine idu u korist oštrog smanjenja emisija stakleničkih plinova, ulaganja u čiste tehnologije, ali i sve većeg razmišljanja prema stvaranju niskougličnog društva do 2050. godine. Europska unija godišnje troši 500 milijardi eura na uvoz fosilnih goriva, stoga moramo težiti što većoj energetskej neovisnosti kroz poticanje ulaganja u obnovljive izvore energije i energetske učinkovitosti.

Zastupnik ORaH-a naglasio je kako su prirodne nepogode koje su u posljednje vrijeme pogodile Hrvatsku, Srbiju i Bosnu i Hercegovinu te ostale susjedne zemlje dokaz da klimatske promjene ne poznaju granice. Upravo zbog toga otvara nam se prilika za suradnju koja može biti predvodnica u uspostavi boljih međudržavnih

"Prirodne nepogode koje su pogodile Hrvatsku, Srbiju i BiH te ostale susjedne zemlje, dokaz su da klimatske promjene ne poznaju granice."

i susjedskih odnosa.

"Usklađivanjem nacionalnih akcijskih planova u jugoistočnoj Europi što je zahtjev okvira za Energetsku uniju potreba za izgradnjom konvencionalnih izvora energije bit će samo 1/3 od one koju bi trebali imati bez regionalne suradnje. Hrvatska i Srbija u tom pogledu imaju velike potencijale koje bismo na korist svih građana morali iskoristiti, jer će to direktno utjecati na manje za-

duživanje i dugoročno jeftiniju energiju građanima i industriji." - rekao je Škrlec.

Također, zastupnik ORaH-a smatra kako bez uspješne reforme koja će osposobiti lokalnu samoupravu i angažirati građane ne može biti ostvaren pozitivan pomak. Kao način ostvarivanja zelenih ciljeva nužnim smatra i donošenje kvalitetne strategije niskougličnog razvoja koja će objединiti sve sektore, od transporta i energetike, do poljoprivrede i turizma. Potrebno je mijenjati politiku prema klimatskim promjenama koja bi išla u korist smanjenja emisija i podigla regionalnu suradnju na jednu višu razinu, ključna je poruka svih sudionika današnje rasprave.

Dan planeta Zemlje: Doista, imamo samo jedan planet na raspolaganju!

22. travnja smo proslavili 45. godišnjicu događaja od vitalne važnosti – Dan planeta Zemlje. Ovaj poseban dan nudi nam dobru priliku da zastanemo na trenutak i razmislimo o stanju jedinog planeta kojeg imamo i o kojem smo u potpunosti ovisni.

Jeste li znali da svaki dan 200.000 ljudi preseli u gradove iz okruženja u kojem više ne mogu živjeti? Ili da više od šest milijardi kilograma smeća i osam milijuna tona plastike bacimo u ocean svake godine? Naše prirodno okruženje postaje sve više i više ranjivo. Danas se prašume sijeku po stopi od 40 hektara u minuti. Naša zemlja je u jednakoj opasnosti jer je potrebno nekoliko tisuća godina da bi se izgradio tanki sloj plodnog tla, a potreban je samo jedan sat jake kiše kako bi se taj isti sloj izgubio.

Zagađenje je jedan od najvećih svjetskih ubojica današnjice koji utječe na više od 100 milijuna ljudi. Taj podatak može se usporediti s malarijom i virusom HIV-a! Nemojmo zaboraviti kako je u europskim urbanim područjima preko 90% stanovništva izloženo razinama zagađenja koje su iznad smjernica WHO-a iz 2005. Ožujak je ove godine dosegnuo rekord najtoplijeg mjeseca od 1880. godine, dok je razdoblje od 2001. do 2010. proglašeno najtoplijim desetljećem otkako postoje temperaturna promatranja.

Međutim, iako su dokazi daleko od pozitivnih, to ne znači da ništa ne možemo mijenjati niti

poboljšati. Sve više i više ljudi diljem svijeta svjesno je činjenice kako način na koji tretiramo naše prirodne resurse jednostavno nije održiv i ne može se nastaviti. U svakom kutku našeg planeta, izumitelji, znanstvenici, akademici i građani promišljanju i stvaraju novi način življenja nekako bismo na kraju ipak uspjeli stvoriti harmoniju s planetom, ne dovodeći pritom život ili sigurnost drugih u opasnost.

Ako govorimo o recikliranju, jeste li znali kako se čak 84% otpada u domaćinstvima može reciklirati? Ili da svaka tona papira koja se reciklira štedi 17 stabala, 2 barela nafte, 4100 kW energije, 3,2 kubična metra prostora na odlagalištima i 27 kilograma onečišćenja zraka?

Štednja energije ne samo da pomaže smanjiti račune, već može stvoriti nova radna mjesta i potaknuti rast. Samo u Europskoj uniji do 2 milijuna radnih mjesta može biti stvoreno u području mjera energetske učinkovitosti do 2020. godine i vjerojatno još 2 milijuna radnih mjesta do 2030. godine!

Pod ovogodišnjim sloganom "Naš je red za donošenje odluka", klub zastupnika Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu, zajedno s zelenima diljem Europe i svijeta, potiče građane da se pridruže pokretu i pokažu vladama na žurnu potrebu za konkretnim napretkom u zaštiti okolišnih resursa i klime.

Izvor teksta: **Stop Climate Change**

INTERVJU: DAVOR ŠKRLEC, ZASTUPNIK ORAH-a U EUROPSKOM PARLAMENTU

Nećemo podržati ni SDP ni HDZ

Kada je riječ o borbi protiv klimatskih promjena, nužna je regionalna suradnja jer njihove posljedice ne poznaju granice i sve nas podjednako pogađaju. One nanose veliku materijalnu štetu, mogu da izazovu ljudske žrtve i dodatno osiromašuju ekonomiju. Stoga je nužno regionalno zajedništvo kako bi se preventivnim mjerama i suradnjom što kvalitetnije izborili s problemom - kaže u razgovoru za **Danas** Davor Škrlec, zastupnik Održivog razvoja Hrvatske (ORaH) u Europskom parlamentu, koji je nedavno učestvovao u javnom slušanju pod nazivom "Klimatske promjene kao realnost u Srbiji i EU - izazovi, odgovornosti i mogućnosti" održanom u Skupštini Srbije.

BEOGRAD

Krajem ove ili početkom 2016. trebalo bi da se održe parlamentarni izbori u Hrvatskoj. Kakva su očekivanja ORAH-a?

- ORAH je mlada stranka. Osnovani smo 2013. ORAH je bio star svega šest mjeseci u trenutku održavanja izbora za Europski parlament na kojima smo mi postigli i za nas neočekivani uspjeh, osvojivši oko 10 posto glasova, što nam je donijelo zastupničko mjesto. Od tada pa do danas podrška glasačkog tijela ORAH-u, kako pokazuju istraživanja, naizmjenično je padala i rasla, ali smo se prema najnovijim anketama stabilizirali na 10 posto podrške birača što nam daje veliki optimizam pred izbore u Hrvatskoj. Razlog zbog kojega je ORAH kao nova stranka zabilježio uspjeh na izborima za Europski parlament vidimo u razočaranosti birača, kako u Hrvatskoj, tako i u regiji, u stranke koje su dosad bile na vlasti, kako onih desne tako i onih

lijeve orijentiranosti. Nijedna politička opcija koja je bila na vlasti, primjera radi, u Hrvatskoj, Srbiji, BiH, ili bilo kojoj drugoj državi u našoj regiji nije ispunila svoja izborna obećanja. ORAH se iskreno nada da će osvojiti 10 posto glasova, što bi nam donijelo 10 do 15 zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru.

Hoće li će ORAH podržati glasovima svojih zastupnika neku, po broju glasova, veću stranku da formira vladu?

- ORAH želi da pokaže javnom mnijenju u Hrvatskoj ne samo da je drugačiji od ostatka političke scene, već i da je dosljedan u svojim stavovima. A naš stav je da nećemo da ulazimo u bilo kakve koalicije. Ne vidimo nijednu stranku s kojom bismo mogli ući u koaliciju, tako da naši zastupnici sigurno neće podržati nijednu opciju da formira vladu. To je jedno od naših izbornih obećanja, kome ćemo ostati dosljedni i kada uđemo u Sabor. Jedan dio ljudi koji su osnovali ORAH je i istupio

iz Socijaldemokratske partije Hrvatske baš zato što je ta stranka izgubila vjerodostojnost svoje politike. Naime, SDP nije održala ona izborna obećanja na koja se Kukuriku koalicija kojoj je pripadala obavezala donošenjem pisanog programa "Plan 21", promoviranog u predizbornoj kampanji. ORAH se zalaže za ekonomski rast Hrvatske koji se zasniva na zaštiti okoliša i energetici koja u što manjoj mjeri koristi fosilna goriva, a zasniva se na što većoj primjeni obnovljivih izvora energije i ulaganjima u energetske učinkovitost. Ključna komponenta su nam ljudska prava. Jednakost muškaraca i žena koja treba da se ogleda i u prihodima, i u dostupnosti pozicija kako u politici tako i u menadžmentu. Pravo na rad je segment na koji također obraćamo pažnju jer smo svjedoci učestalih pokušaja da se kroz ostatke neoliberalnog kapitalizma zaposleni sve više iskorištavaju, a da se istovremeno umanjuju njihova prava za koje su ljudi prije stotinjak godina prolijevali krv da bi se postigla osnovna radnička prava, kao što su adekvatna zaštita na radu, zdravstvena skrb i druga.

Neke prognoze pokazuju da će pobijediti HDZ. Kakvo je vaše mišljenje?

- Teško je prognozirati šta će se dogoditi. Ja se iskreno nadam da ni jedni ni drugi neće imati dovoljno osvojenih gla-

sova da formiraju vladu. Dakle, postoji mogućnost da to bude manjinska vlada, bilo lijeva bilo desna, u zavisnosti od toga tko će imati veći postotak. Najpoštenije bi bilo to, s obzirom na to da su Hrvatsku i jedni i drugi svojom politikom doveli u veliki problem, da naprave veliku koaliciju kako bi nas zajedničkim snagama probali izvući iz problema koji su sami izazvali. Ipak, s obzirom na to da ni jedni ni drugi nisu promijenili rukovodeće kadrove, ne vjerujem da mogu osvariti boljitak u Hrvatskoj.

ORAH je na izborima za Europski parlament ostvario senzacionalni uspjeh, jer je kao nova i javnosti nedovoljno poznata stranka uspio osvojiti zastupničko mjesto. Istovremeno, u Srbiji je vama srodna stranka Zeleni Srbije u koaliciji također uspjela ostvariti parlamentarni status. Kako komentirate sve veću naklonost birača u regiji prema

ekološkoj opciji?

- Građani su definitivno prepoznali da zaštita okoliša nije samo aktivizam koji se buni protiv negativnih utjecaja industrije, već instrument koji rješava njihove egzistencijalne probleme. To je razlog zbog čega se građani u našoj regiji sve češće opredjeljuju da svoj glas daju ekološkoj opciji.

Nismo hrvatska Syriza

Vidi li ORAH sebe kao "hrvatsku Syrizu"?

- Na samom početku našeg djelovanja jasno smo naglasili da ORAH nije Syriza niti da pokušava to da bude. Syriza će definitivno morati da se malo preusmjeri u svojoj politici jer njena izborna obećanja nemaju temelj u realnosti. Jednostavno rečeno, Syrizin izborni program je predstavljao nuđenje kolača očajnicima u situaciji kada tih istih kolača nema u tanjuru. Drugim riječima, radi se o obećanjima koja je nemoguće ispuniti.

XYLELLA FASTIDIOSA UZROKUJE BOLEST NA VEĆEM BROJU POLJOPRIVREDNIH KULTURA

Opasna bakterija od koje strahuju maslinari

Nove mjere Europske unije zahtijevaju od država članica uklanjanje i uništavanje zaraženih biljaka i svih ostalih u radijusu od 100 metara što je trenutno predmet rasprave stručne javnosti koja smatra kako učinak takvih mjera nije dovoljno istražen, a u isto vrijeme stvara veliku štetu na račun zdravih kultura.

Fitopatogena bakterija *Xylella fastidiosa* ima pet različitih sojeva. Primarno je pronađena u Kostarici i Kaliforniji gdje je zahvatila agrume i vinovu lozu. Jedan soj te bakterije udomaćio se na jugu Italije gdje izaziva masovno isušivanje stabala maslina. Važno je naglasiti kako u zadnjih 10 godina na tom području o njoj nije bilo ni riječi.

Bakteriju prenosi vrsta cvrčka Cicadidae, Aphrophoridae, Cercopidae i Cicadellidae. Poznato je kako se zaraženi kukci ne mogu međusobno zaraziti niti prenositi zarazu razmnoža-

vanjem na druge generacije već se moraju nahraniti sokovima zaraženih biljaka. Bakterija se razmnožava u prednjem dijelu jednjaka zaraženog kukca i odmah nakon usvajanja moguća je zaraza novog domaćina.

Bakterija *Xylella fastidiosa* ima širok krug domaćina te uzrokuje bolest na većem broju poljoprivrednih kultura stvarajući veliku gospodarsku štetu. Pod povećalom je i ukrasno bilje jer je i oleandar dobar domaćin bakterije. Bolest završava potpunim odumiranjem stabla. Oreživanje stabala maslina ili

kemijske mjere nisu učinkovite budući da bakterija napada njihov centralni dio i na taj način uzrokuje ubrzano sušenje zbog čega se pokušava djelovati na cvrčke kao prenositelje. Biljke domaćini bakterije *Xylella fastidiosa* mogu biti zaražene bez vidljivih simptoma.

Simptomi na maslini su promjena boje i otpadanje lišća, uvenuće i sušenje vršnih mladica u gornjem dijelu krošnje, sušenje i propadanje grana i mladica pojavom nekroza. Zaraza masline ovom bakterijom je letalna, a propadanje biljke vrlo brzo.

Stroge mjere Europske unije!

U travnju 2015. godine države članice poduprle su pojačane mjere na razini EU kako bi se spriječilo širenje bakterije *Xylella fastidiosa*. Nove mjere Europske unije zahtijevaju od država članica da odmah prijavljuju sumnjive slučajeve, provedu istraživanja i obilježe opustošena područja. Isto tako nalažu uklanjanje i uništavanje zaraženih biljaka i svih ostalih u radijusu od 100 metara što je trenutno predmet rasprave stručne javnosti koja smatra kako učinak takvih mjera nije dovoljno istražen, a u isto vrijeme stvara veliku štetu na račun zdravih kultura.

Uvoz i kretanje sadnog materijala biljaka osjetljivih na *X. fastidiosa* pod primjenom je strogih uvjeta. Stroge su mjere poduzete i na uvoz iz trećih zemalja. Specifična zabrana stavlja se na uvoz biljaka kave podrijetlom iz Kostarike i Hondurasa s obzirom na visok rizik zaraze ovom bakterijom.

Pojava *Xylella Fastidiosa* u Europskoj uniji prvi puta je primijećena 21. listopada 2013. godine u talijanskoj pokrajini Lecce te se nedavno proširila i na susjednu regiju Brindisi. Hitne mjere EU najprije su poduzete u veljači 2014. godine, a zatim i u srpnju 2014.

Potencijalni rizik za Hrvatsku

Situacija u Italiji potencijalno je veliki problem i za Hrvatsku jer predstavlja ozbiljnu opasnost za hrvatsko maslinarstvo i uz-

goj mandarina u dolini Neretve, što može značiti ozbiljan udarac na gospodarstvo. Tijekom posljednjih godina bilježi se kontinuirani uvoz sadnog materijala s područja blizu otoka Salento u kojem je štetni organizam prisutan. Uvozile su se većinom sadnice masline za podizanje maslinika, stabla ukrasne masline i sadnice oleand-

ra koje se nakon uvoza distribuiraju u vrtne centre za daljnju prodaju. Ako se *Xylella fastidiosa* iz Italije proširi, Hrvatska će ostati bez svojih maslinika i maslinovog ulja, stoga je nužno provoditi detaljne mjere nadzora i kontrole kako bi se na vrijeme moglo reagirati i spriječiti potencijalno širenje bakterije.

OKRUGLI STOL O XYLELLI FASTIDIOSI

U organizaciji talijanske zastupnice Rose D'Amato, zastupnik ORaH-a Davor Škrlec sudjelovao je na okruglom stolu u Europskom parlamentu kako bi detaljnije raspravili o najučinkovitijim mjerama za suzbijanje širenja bakterije *Xylella Fastidiosa* na talijanskom i hrvatskom području.

147 sekundi za Keniju

2. travnja 2015. godine u Keniji je ubijeno 147 studenata na sveučilišnom kampusu. Gotovo jednak broj osoba je poginuo u rušenju aviona tvrtke Germanwings. Ova dva događaja razlikuju se u tome što su sasvim drugačije odjeknuli u javnosti. Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu organizirao je performans kojem je cilj bio skrenuti pozornost na tragediju i

studentske žrtve terorizma, senzibilizirati javnost i potaknuti na širu raspravu civilnog sektora, javnih institucija i akademske zajednice o događaju u Keniji i kontekstu sukoba u kojemu se tragedija dogodila. 16. travnja u 14 sati i 7 minuta, 147 studenata leglo je na površinu ispred Hrvatskog narodnog kazališta (HNK) i ostalo nepomično 147 sekundi.

147 sekundi za Keniju
457. Milenijska Šime Strikomana

Zagreb,
16. travnja 2015.

TTIP je trojanski konj!

Trojanskog konja postavila je **Zelena akcija** u suradnji s Bazom za radničku inicijativu i demokratizaciju (BRID), GONG-om i inicijativom Zaustavimo TTIP. Na ovaj način organizatori su željeli skrenuti pozornost javnosti na pregovore o TTIP-u koji se trenutno vode između Europske unije i Sjedinjenih država.

Trojanski konj od rujna prošle godine obilazi europske gradove u sklopu turneje koju organizira mreža okolišnih udruga Friends of the Earth Europe. Osim toga, građani su pozvani da potpišu peticiju samoorganizirane Europske građanske inicijative (ECI) protiv TTIP-a i CETA-e (sličan trgovinski sporazum s Kanadom), a akciji su se pridružili i kolektiv Hrana, a ne oružje i OPG Didulica koji su građanima besplatno dijelili hranu.

O TTIP-u, koji predstavlja najveći trgovinski sporazumu u povijesti, pregovara se iza zatvorenih vrata, uz minimalno uključivanje javnosti. Iako ga se pokušava predstaviti kao instrument poticanja ekonomskog razvoja i izlaska iz krize, ovaj sporazum sadrži mnoge skrivene opasnosti za naše zdravlje, okoliš, radnička prava, pa i samu demokraciju te u tom smislu predstavlja modernog trojanskog konja. Tajnovitost u kojoj se pregovori odvijaju samo podupire ovakve sumnje.

Osim toga, postoji bojazan da će sporazum kompanijama omogućiti slobodnije korištenje opasnih i okolišno štetnih tehnologija poput genetski modificiranih organizama (GMO) ili frakiranja (hidrauličkog frakturiranja stijena radi crpljenja ugljikovodika). U opasnosti je i "princip predostrožnosti" koji u

Europi onemogućava trgovanje proizvodima oko čije sigurnosti ne postoji konsenzus u znanstvenim krugovima. Ovo će se negativno odraziti na sigurnost hrane koju jedemo i zrak koji udišemo.

Trojanski sporazum promovira krupni kapital s obje strane Atlantika, koji ima povlaštenu pristup donosiocima odluka. On u ovom trgovinskom sporazumu vidi jednu od poluga za oslabljivanje regulative kojom se štite ljudi i okoliš a koja predstavlja prepreku još većoj akumulaciji kapitala.

Zelena akcija, BRID, GONG i inicijativa **Zaustavimo TTIP** zalažu se za ekonomski sustav koji ne šteti ljudima i okolišu te se protivimo sklapanju trgovinskog sporazuma koji oslabljuje zaštitu našeg okoliša, naših radnih i socijalnih prava te vodi do privatizacije naših javnih službi.

SVE ŠTO STE ŽELJELI ZNATI O TTIP-U:

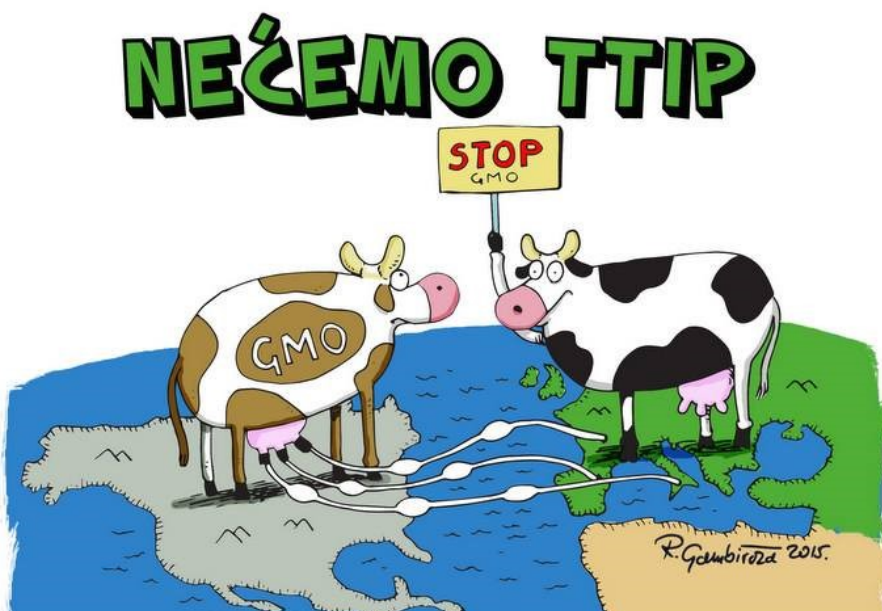
Prava građana stavljaju se u podređen položaj, a jačaju se prava korporacija

Kontroverzni TTIP, skraćena izjava koja se krije Transatlantski trgovinski sporazum između SAD-a i Europske unije, još uvijek je u fokusu javnosti, a cijeli sporazum nerijetko se naziva „dogovorom o kojem ovisi naša budućnost“. Redakcije portala **Lupiga.Com** i **Forum.tm** pozvali su svoje čitatelje da pitaju sve što ih zanima o TTIP-u. Od pristiglih pitanja odabrali smo njih deset i postavili ih europarlamentarcu **Davoru Škrlecu**, jednom od rijetkih domaćih političara koji je pokazao konkretniji interes za ovu temu i koji je uspio dobiti dozvolu pristupa sigurnoj sobi u Bruxellesu u kojoj su pohranjeni pregovarački dokumenti. Evo što je odgovorio na vaša pitanja.

Radi li se ovdje o diktaturi kapitala i zašto su pregovori skriveni od javnosti?

- Radi se povezivanju dvije jake ekonomije kao geopolitičke protuteže partnerstvu koje nastaje u Aziji između Rusije i Kine. Sjedinjene Američke Države paralelno vode pregovore s pacifičkim državama u koje nije uključena Kina, te je i to razlog zbog kojih se pregovori o pojedinim pregovaračkim poglavljima događaju što je moguće više skriveni od javnosti. Razlozi poput industrijskih tajni, intelektualnih i patentnih prava mogu djelomično opravdati tajnost u pojedinim poglavljima. Čak nije problem u tajnosti samog pregovaranja, koliko u tajnosti pregovaračkih stavova, rezultatima i problemima u pregovaračkom postupku, mogućim ustupcima, ali i u uvjeravanju javnosti o koristima od sporazuma bez kvalitetne podloge.

Odakle tolika tajnovitost oko ovog sporazuma imajući u

vidu u kolikoj mjeri njegove odredbe mogu utjecati na egzistenciju običnih građana koji žive od svojih plaća? Kako se to uklapa u širu sliku paradigme demokracije u Europi? Znajući da daleko najveći broj lobista koji djeluju u i oko EU parlamenta dolazi upravo iz korporativnog miljea, a ne građanskih udruga i građana pojedinaca, je li to znak da demokracija postaje i u EU princip jedan euro - jedan glas, a ne jedan građanin - jedan glas?

- Europska unija je razvila niz mehanizama koji jako uključuju građane i zainteresiranu javnost u postupcima javnog savjetovanja koji su ujedno potkrijepljeni ozbiljnim analizama kako će prijedlog promjena utjecati na gospodarstvo, okoliš i ljudska prava – odnosno održivi način. Način kako su započeli i kako se vode pregovori previše nas podsjeća na povijesni stil pregovaranja i opravdano se bunimo da se narušavaju uspostavljeni standardi za donošenje odluka u EU. Uočavam da je Europska

komisija kao glavni pregovarač s naše strane počela ispravljati tu pogrešku.

Ako „kopajući“ po spisima o pregovorima shvatite da nešto nije dobro za građane EU, kako mislite da možete riješiti taj problem, odnosno postoje li mehanizmi koji omogućuju da nešto promijenite?

- Politička grupacija Zelenih od početka javno iznosi dvojbe oko nekih pregovaračkih stavova i pregovaračkih poglavlja u cjelini. Upravo javno progovaraajući o mogućim ugrozama koje bi one uzrokovale utječe se na javno mišljenje i vrši pritisak na pregovarače. Europski parlament je po svojim odborima nedavno donosio mišljenja, te će uskoro biti i rezolucija Parlamenta u kojem ćemo poslati jasnu poruku Europskoj komisiji o pregovorima i samom sporazumu.

Može li zaista ovaj sporazum biti odbačen od strane institucija EU? Koliko je to realno očekivati i kakve veze zapravo ima tajnost postupka s eventualnom osjetljivošću nekih pravnih pitanja i odgovarajućih razvijenih tehnologija?

- Velika je odgovornost na državama članicama odnosno njihovim institucijama hoće li sporazum biti prihvaćen. U Hrvatskoj konkretno sporazum mora ratificirati Sabor. TTIP je u takvoj kategoriji međunarodnih sporazuma da ga moraju ratificirati sve članice EU. Konačni tekst sporazuma će biti javan, a ja se nadam da će analiza

utjecaja koji će on imati za EU u cjelini i svaku državu članicu pojedinačno, također biti javan. Inače će način donošenja odluka u EU biti ozbiljno narušen.

Zašto je trebalo proći toliko dugo vremena od trenutka kada je bilo objavljeno da je dvoje naših EU zastupnika dobilo pristup cjelovitom dokumentu, do plasiranja bilo kakve informacije u javnost o njegovom sadržaju? Jesu li naši zastupnici bili izloženi „dobronamjernim uvjeravanjima“ i, ako da, od koga?

- U Europskom parlamentu je prvo bio ograničen pristup dokumentima na jednu manju grupu zastupnika koji su predsjedavajući ili koordinatori pojedinih Odbora, i tek stalnim pritiskom na Predsjednika Europskog parlamenta i Europsku komisiju kao pregovaračkog tijela sa strane EU omogućen je pristup dijelu dokumenata svim zastupnicima. TTIP je tema o kojoj se u EU raspravlja već skoro dvije godine. Naža-

lost u Hrvatskoj je tek sada dobio donekle na važnosti u medijima, kao i niz tema koje su aktualne u EU ali se u Hrvatskoj o njima ne raspravlja kao da nismo članica EU. Na tjednoj razini imamo u EU donošenje odluka koje kratkoročno ili dugoročno utječu na Hrvatsku, ali se o tome u Hrvatskoj uopće ne piše i ne govori. Ja osobno nisam bio izložen nikakvim pritiscima ili uvjeravanjima.

Ako se zna da su svi društveni subjekti, građani i kompanije, zaštićeni pravnim poretkom, ali istovremeno i obavezni ga poštivati, čemu onda služi dodatno osnaživanje položaja velikih korporacija, i to do te mjere da postaju de facto, kako u međunarodnom pravu tako i u internim pravnim odnosima i procesima unutar država članica, snažniji subjekti od samih država?

- Upravo se zato borim zajedno s kolegama/kolegicama iz Zelenih u Parlamentu da se predloženi mehanizam ISDS u pregovorima izbací. S jedne strane se slabe prava građana i radnička prava te nas se stavlja u podređen položaj, a s druge se jačaju prava velikih korporacija.

Odakle uopće pravna utemeljenost za traženje neproporcionalno velikih osiguranja i obeštećenja u slučaju promjene pravnih odredbi? Ne čini li se poštovaním zastupnicima EU iz svih zemalja da je sasvim dovoljna razina obeštećenja ona koja se definira međusobnim ugovornim odnosima, a da je potpuno nejasno zašto

bi sada ta zaštita morala poprimiti karakter međunarodnopravnog odnosa?

- Naravno da smatram, zajedno sa svojim kolegama i kolegicama iz Zelenih, toliko zalaganje za primjenu ISDS mehanizma upravo dovodi u pitanje kvalitetu pravnog sustava u EU. ISDS je mehanizam zaštite investitora iz prošlih vremena i upravo zbog se borimo protiv njega. U drugim političkim grupacijama (EPP, S&D, ALDE) određeni broj zastupnika ne dijeli naše mišljenje jer je ili pod utjecajem krupnog kapitala ili ne razumije posljedice.

Čemu služi to stalno zaglupljivanje sa smanjivanjem carinskih nameta kad se zna da to pogoduje razvijenim zemljama, a ne zemljama koje tek pokušavaju razviti svoje ekonomije?

- Zato što je uobičajena izjava

naših političara u medijima kako moramo povećati izvoz, te se upada u zamku kako je jedna od prepreka povećanju izvoza naših proizvoda i visoka carina s druge strane. U slučaju trgovačkih odnosa EU – SAD to nije slučaj, te su sigurno ugroženije manje i slabije razvijene države članice. Cilj bi trebao povećati proizvodnju i smanjiti ovisnost o uvozu.

Ako sporazum bude prihvaćen, ako države budu stavljene u podređeni položaj, i ako se pokaže i dokaže da je on štetan za građane i razvoj društva hoće li oni koji se suglase s takvim sporazumom odgovarati pravno, kazнено, materijalno i hoće li građani moć od države tražiti obeštećenje zbog stavljanja u nepovoljan položaj?

- Nisam stručnjak za to područje, ali mislim da neće postojati

ta mogućnost. Analiza utjecaja takvog sporazuma na EU i nacionalno gospodarstvo treba biti napravljena prije ratificiranja i potpisivanja sporazuma i mora biti javno dostupna. To će biti jedina garancija građanima da se štiti javni interes.

Čega se zapravo trebamo bojati iz TTIP-a?

- Ako se u Hrvatskoj ne dogode reforme i prilagodba uvjetima iz sporazuma trebamo se bojati povećanju nezaposlenosti i daljnjem „odljevu mozgova“, smanjenju kvalitete javnih usluga, a zbog tržišnog utjecaja velikih proizvođača ugrožena je kvaliteta hrane. U investicijskom dijelu sporazuma možemo se bojati smanjivanju radničkih prava i standarda zaštite okoliša, ali to će najviše ovisiti u koji gospodarski sektor će se usmjeriti investicije.

Izvor teksta: Lupiga.Com

TRIBINA „O TTIP-U IZ PRVE RUKE“

Bioetičko društvo u suradnji s ORaH-om organiziralo je 8. svibnja javnu tribinu u Osijeku na kojoj je zastupnik Škrlec govorio o svim izazovima TTIP-a i njegovom iskustvu čitanja tajnih pregovaračkih dokumenata između SAD-a i Europske unije koji se nalaze u sigurnoj sobi u Bruxellesu.

TKO IDE U BRUXELLES?

NATJEČAJ „PRAVIM PITANJEM DO BRUXELLES“

Ekonomski fakultet u Osijeku i Ured zastupnika u Europskom parlamentu Davora Škrleca pozvali su studente da postave pitanje Europskoj komisiji i osvoje trodnevno putovanje u Bruxelles krajem lipnja!

Povodom Europskog EFOS tjedna u Osijeku, u suradnji s uredom ORaH-ovog zastupnika Davora Škrleca, organiziran je nagradni natječaj "Pravim pitanjem do Bruxellesa". Prema ocjeni stručnog žirija najkonkretnije i najoriginalnije pitanje Komisiji postavili su **Danijela Španović**, **Ivona Adrić** i **Mislav Mihaljević** te osvojili trodnevni put u Bruxelles i priliku za upoznavanje EU institucija iz prve ruke.

DRUŽENJE SA ZASTUPNIKOM

Talk show "Petkom u podne"

Budućnost ostaje na mladima i stoga je bitno potaknuti ih na vlastito kritičko razmišljanje i djelovanje!

Kao dio obilježavanja Dana Europe, EFOS je organizirao Europski tjedan Ekonomskog fakulteta u Osijeku s nizom zanimljivih i edukativnih događanja. Zastupnik Davor Škrlec sudjelovao je u talk showu "Petkom u podne" i u izuzetno ugodnom razgovoru sa studenticama i studentima, zainteresiranima za EU i zelene teme, odgovarao na mnogobrojna pitanja.

POZIVAMO VAS NA OKRUGLI STOL U ZAGREBU

Ulaganjem u održivu budućnost do novih zapošljavanja u Hrvatskoj

Zastupnik ORaH-a u Europskom parlamentu Davor Škrlec, u suradnji s grupacijom Zelenih/ESS-a poziva sve zainteresirane građane da prisustvuju okruglom stolu **"Ulaganje u održivu budućnost: Aktivno uključivanje hrvatskog društva u borbu protiv klimatskih promjena i zaštitu okoliša"** ususret 22. Vijeću Europske zelene stranke koje će se održati u Zagrebu od 15. do 17. svibnja 2015. godine.

ŠTO?

Kako ostvariti energetska tranziciju koja će omogućiti otvaranje novih kvalitetnih zelenih radnih mjesta te ujedno doprinijeti borbi protiv klimatskih promjena i zaštiti okoliša.

TKO?

Davor Škrlec (ORaH, Zeleni/ESS), Rebecca Harms (Zeleni/ESS), Yannick Jadot (Zeleni/ESS), Robert Pašičko (UNDP), Maja Božičević (DOOR) i drugi.

KADA I GDJE?

Događaj će se održati 15. svibnja u 10:30 sati, u **hotelu International** u Zagrebu, Miramarska cesta 24 (dvorana Grand Salon)

KAKO SE PRIJAVITI?

Sudjelovanje je besplatno, a prijaviti se možete putem [on-line obrasca](#).

VAŠE MJESTO VAS OČEKUJE!

Program 22. Vijeća Europske zelene stranke

Transformiraj. Investiraj. Kreiraj zelena radna mjesta.

Zagreb, Hrvatska, 15 - 17. svibnja 2015.

Mjesto održavanja: Hotel International, Miramarska 24

Po prvi put u našoj zemlji ORaH je stranka domaćin delegatima u Vijeću Europske zelene stranke (EGP) i gostima članovima i članicama zelenih stranaka te zelenih i mirovotvornih pokreta i NGO-a ne samo iz čitave EU nego i bliže i dalje okolice - BiH, Srbije, Makedonije, Crne Gore, Rusije, Ukrajine, Bjelorusije, Gruzije, Azerbajdžana, Tunisa, Libanona, Kanade, SAD-a. Računamo da će u Zagreb doputovati oko 300 predstavnika zelenih te će to biti najveći politički skup te vrste do sada održan u Hrvatskoj.

Svi zainteresirani članovi i članice ORaH-a ali i simpatizeri koji žele prisustvovati 22. Vijeću EGP-a u Zagrebu moraju se službeno registrirati putem [on-line obrasca](#).

Petak, 15. svibnja 2015.		Soba
08:00	Registracija - otvoreni e-café, kava i čajevi cijelo vrijeme	Lobby
09:30 - 10:30	Press konferencija ORaH, GGP2, EGP (samo uz pozivnice)	Grand Salon
10:30 - 13:30	Javna Konferencija Zeleni/ESS (Davor Škrlec) građane da prisustvuju okruglom stolu "Ulaganje u održivu budućnost: Aktivno uključivanje hrvatskog društva u borbu protiv klimatskih promjena i zaštitu okoliša"	Grand Salon
13:30 - 14:30	Ručak	
14:30 - 16:30	Paralelni sastanci	
	Usklađivanje amandmana (rezolucije + drugi dokumenti)	Adriatic I
	Radna grupa za vanjske poslove: Politika EU prema istočnom susjedstvu: Novi početak poslije grešaka?	Mediteran
	ENG56 „Kako zajedno sačuvati svijet“ – politika klimatskih promjena i praksa za mlade i stare – zajedno s FEYG7	Kornati
	Mreža lokalnih zelenih vijećnika	Adriatic II
16:30 - 16:45	Pauza	
16:45 - 17:00	Otvoranje sjednice Vijeća Riječi dobrodošlice Reinhard Bütikofer Supredsjedatelj EGPa Rebecca Harms Supredsjedateljica Zelenih/ESS-a u Europskom parlamentu Mirela Holy ORaH Kolinda Grabar-Kitarović predsjednica Republike Hrvatske	Grand Salon
17:00 - 17:15	Glavni govor Monica Frassoni Supredsjedateljica EGPa	Grand Salon
17:15 - 19:00	Početak plenarne sjednice Transformiraj, investiraj, kreiraj zelena radna mjesta.	Grand Salon
19:00 - 21:00	Paralelni sastanci	
	Usklađivanje amandmana (ako je potrebno)	Adriatic I
	Local Councillors Network	Mediteran
	Sastanak financijaša	Adriatic II
	Promijeni Europu - Promisli Zelenu viziju	Grand Salon
	Sastanak koordinacije za klimatske promjene (samo s pozivnicom)	Kornati
	ENG5 Board meeting (samo s pozivnicom)	Poslovna soba 203
20:00	Rok za prikupljanje potpisa podrške za hitne rezolucije	
21:00	Večera u hotelu Westin	Westin Hotel

Subota, 16. svibnja 2015.		Soba
08:30	Registracija - otvoreni e-café, kava i čajevi cijelo vrijeme	Lobby
09:00 - 10:00	Diskusija o rezolucijama	Grand Salon
10:00 - 11:00	Susret sa zelenima iz Hrvatske: pitanja i odgovori	Grand Salon
11:00 - 11:20	Predstavljanje kandidata za 9. člana Komiteta	Grand Salon
	Predstavljanje kandidata za izbor u Odbor za amandmane	Grand Salon
11:20 - 11:30	ENG5 proslava 10. obljetnice	Grand Salon
11:30 - 11:45	Pauza	Lobby
11:45 - 13:45	Plenarna sjednica Europske vrijednosti na testu: Naš odgovor na ekstremizam	Grand Salon
13:00	Rok za podnošenje amandmana na prijedloge Hitnih rezolucija	
13:45 - 14:45	Ručak	Banquet Lobby
14:45 - 16:45	Paralelni sastanci	
	Sastanak za usklađenje amandmana	Adriatic I
	Upoznajmo zelene: GPEW10	Mediteran
	Radionica o klimatskim promjenama Radna grupa – zelena trgovina	Grand Salon
	WG Green Trade	Adriatic II
	GEF8 "Mir, ljubav i intervencija: 'Zeleni pogled na vanjsku politiku"	Kornati
	Religion and Green Values Project (Bureau De Helling Foundation (NL)	Poslovna soba 203
16:45 - 17:00	Pauza	Lobby
17:00 - 19:00	Plenarna sjednica Populizam (Srđan Dvornik)	Grand Salon
19:00 - 21:00	Paralelni sastanci	
	FYEG	Mediteran
	Global Greens	Adriatic II
	Gender Network	Adriatic I
	Balkan Network	Kornati
21:00	Večera	Lobby
22:00	Crna kraljica kostimirani party	„Lobby“ Zagreb

Nedjelja, 17. svibnja 2015.		Soba
09:00 - 09:30	Odnosi među članstvom: pregled i aplikacije (zadnje stanje – samo za delegate)	Grand Salon
09:30 - 11:00	LGBT sastanak (Ilirike Lunacek)	Mediteran
9:30 - 10:15	Financije, prezentacije o: izvještaju o troškovima izvršenju budžeta za 2014. Uplati članarina Pravilima nadoknade troškova	Grand Salon
10:15 - 10:45	Izbori: Za 9 člana/članicu Komiteta Za članove/članice Odbora za amandmane	Grand Salon
10:45 - 11:00	Pauza	Banquet Lobby
11:00 - 12:55	Glasanje: financije i organizacija. Usvajanje izvještaja o troškovima za 2014., Izvještaj o radu u 2014., Revizija proračuna za 2015., Članarine, Pravila nadoknade troškova	Grand Salon
	Rezolucije	Grand Salon
	Hitne rezolucije	Grand Salon
	Ostalo	Grand Salon
12:55	Završne primjedbe Monica Frassoni Co-Chair European Green Party	Grand Salon
13:00	Kraj 22. Vijeća EGPa	Grand Salon

Europski parlament

Što radi Europski parlament, a što Europska komisija, kako se Vijeće Europske unije razlikuje od Europskog vijeća? Osnovne informacije pronađite u kratkoj infografici o temeljnim institucijama EU-a.

Institucije služe svim državama članicama i građanima Europske unije. U svibnju 2014. izabran je novi sastav Europskog parlamenta, a na plenarnoj sjednici 22. listopada zastupnici su izglasali novu Europsku komisiju.

Naučite koju ulogu imaju različite institucije!

U sljedećim brojevima **Zelenog lista** detaljnije ćemo objasniti ulogu i funkciju svih institucija Europske unije s naglaskom na ovlastima Europskog parlamenta i svim važnim sektorskim politikama koje su važne za život svih građana Europske unije.

ČITAJTE NAS!

ABC... europske institucije

Europski parlament

Jedino izravno birano tijelo Europske unije. Predstavlja 500 milijuna europskih građana. Ima važnu ulogu u izboru predsjednika Europske komisije. Dijeli ovlasti donošenja i kontrole proračuna s Vijećem Europske unije.

751 zastupnik

Od pridruživanja Hrvatske Europskoj uniji, Parlament ima 766 zastupnika.

U skladu s Lisabonskim ugovorom, u svibnju 2014. bit će izabran 751 zastupnik.

Broj zastupničkih mjesta po zemlji članici u 2014.

21	17	21	13	96	6	11	21	54	74	11	73	6	8	11	6	21	6	26	18	51	21	32	8	13	13	20	73
BELGIJA	BUGARSKA	ČESKA	DANSKA	NIJEMČKA	ESTONIJA	IRSKA	GRČKA	SPANJOLSKA	FRANCUSKA	HRVATSKA	ITALIJA	CIPAR	LATVIJA	LITVA	LUKSEMBURG	MADARSKA	MALTA	NIZOZEMSKA	AUSTRIJA	POLJSKA	PORTUGAL	RUMUNJSKA	SLOVENIJA	SLOVAČKA	FINSKA	SVEĐSKA	UJEDINJENA KRALJEVINA

Europska komisija

Izvršno tijelo Europske unije odgovorno za predlaganje i implementaciju europskih zakona te svakodnevni rad EU, čuvar europskih ugovora.

Vijeće Europske unije

Ministri vlada država članica koji dijele ovlasti proračuna i donošenja zakona s Europskim parlamentom.

Europsko vijeće

Strateško tijelo koje odlučuje o političkom smjeru EU-a, a čine ga čelnici država članica.

Aktivnosti u Europskom parlamentu

BRŽI PRISTUP FINANCIRANJU PROGRAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE MLADIH

Prijedlog za povećanje početnog iznosa financiranja Europske inicijative za zapošljavanje mladih je odobren u Parlamentu. Prijedlog će dovesti do bržeg prijenosa novca za projekte zapošljavanja mladih pod nazivom Inicijativa zapošljavanja mladih. Da bi se to postiglo, uvedena je tehnička promjena - povećanje na 30% tzv. predfinanciranja - tako da više novca može teći odmah državama članicama koje brže pokrenu projekte. Zeleni pozdravljaju taj potez u nadi za rješavanje visoke razine nezaposlenosti u EU te pozivaju vlade država članica da nakon primitka ovog višeg predujma učine sve što je moguće kako bi novac za projekte mladih dobili odmah. Iako se ekonomija počela oporavljati, više od sedam milijuna mladih ljudi u EU trenutno nije zaposleno, obrazovano i osposobljeno, a taj broj raste. Shema mladih za zapošljavanje koja je stupila na snagu 2014. godine ima za cilj osigurati da svi mladi ljudi u dobi od 25 godina u Europi imaju pravo dobiti kvalitetnu ponudu za posao, obrazovanje ili vježbeničke prakse u roku od četiri mjeseca nakon gubitka zaposlenja ili odlaska s formalnog obrazovanja.

KLIMATSKI PROBLEM BIOGORIVA I KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA: PROBLEM RIJEŠEN

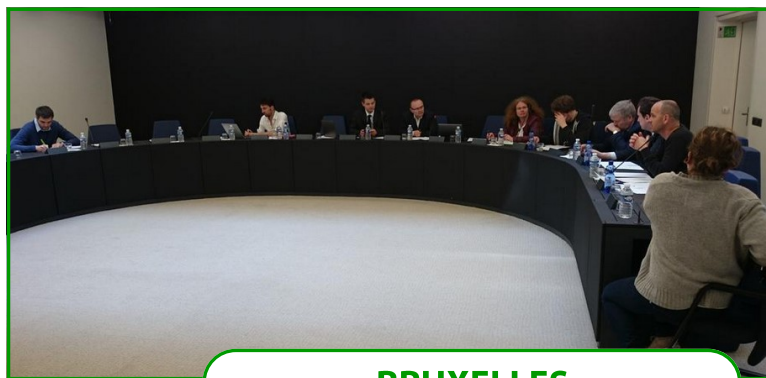
Europski parlament usvojio je nova EU pravila o biogorivima. Cilj pravila je da se otklone negativni utjecaji na klimu povezani s neizravnim primjenom korištenja zemljišta (NPKZ) zbog proizvodnje biogoriva i problema povezanih s preusmjeravanjem hrane i usjeva za gorivo. Nažalost, to ne čine slabi finalni kompromisi. Kapa na gorivima s farmi omogućuje dodatno povećanje korištenja hrane za prijevozno gorivo, a neuspjeh da se ispravi račun stakleničkih plinova s NPKZ prema dekarbonizaciji znači da će europska potrošnja biogoriva dovoditi do uništavanja tropskih kišnih šuma, s velikim posljedicama za klimatske promjene. Za Zelene, to je velika propuštena prilika.

SMANJENJE UPOTREBE PLASTIČNIH VREĆICA

Europski parlament odobrio je nova pravila u svrhu smanjenja upotrebe plastičnih vrećica. Nova pravila obvezuju vlade EU da usvoje mjere za drastično smanjenje jednokratne uporabe plastičnih torbi. Ovo je prvi put da će EU imati obvezujuće mjere na razini EU-a za smanjenje otpada. Države članice imat će mogućnost odabira: ili da poduzmu mjere i osiguraju da prosječna potrošnja laganih vrećica ne prelazi 90 po stanovniku do 2019. i 40 do kraja 2025. godine; ili da do kraja 2018. godine osiguraju da prodavači ovakve vrećice ne dijele besplatno. Zeleni su se žestoko borili za ovaj novi zakon i drago im je da je potpredsjednik Timmermans u zadnjoj minuti napustio prijetnju da blokira te zakone.

U idućem broju pročitajte...

BRUXELLES

Kako sam izabran za predsjednika radne skupine "Srednjoistočna Europa i Mediteran" unutar Zelenih/ESS-a...

Posjet Dalmaciji

U obilasku dalmatinske regije, tribine, druženje s građanima...

Posjet Beogradu

Više o mom nastupu na javnom slušanju u Narodnoj skupštini, predavanjima na fakultetima...

